

بررسی تاثیر سبک رهبری تحول‌گرا و تبادلی بر کیفیت زندگی کاری

حسین دیلمی پور^{۱*}، سعید جعفری نیا^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، گرایش منابع انسانی، دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر

۲- استادیار، دکتری مدیریت منابع انسانی، مدیریت، دانشگاه خوارزمی

hdeilampour@yahoo.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر سبک رهبری تحول‌گرا و تبادلی بر کیفیت زندگی کاری در کارکنان اداره کل بندر و دریانوردی خرمشهر انجام شده است. بدین منظور پرسشنامه‌ای استاندارد برای سنجش متغیرها تهیه شد و پس از اطمینان از پایایی و روایی ابزار اندازه‌گیری در میان کلیه کارکنان اداره کل بندر و دریانوردی خرمشهر به عنوان جامعه آماری توزیع شد. داده‌ها با آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، آزمون t تک نمونه‌ای، همبستگی پیرسون، از رگرسیون برای بررسی فرضیه‌های تحقیق استفاده شد. نتایج نشان داد که رهبری تحول‌گرا بر کیفیت زندگی کاری تأثیر مثبت و معناداری دارد. رهبری تبادلی بر کیفیت زندگی کاری تأثیر منفی و معناداری دارد.

واژگان کلیدی: رهبری تحول‌گرا، رهبری تبادلی، کیفیت زندگی کاری

مقدمه

موفقیت و کامیابی هر نهاد و سازمانی، به عوامل متعددی بستگی دارد که نیروی انسانی یکی از مهمترین آنهاست (علامه، ۱۳۷۸). به عقیده صاحب‌نظران به منظور مطلوب ساختن کار باید به سلامت کارکنان، ایمنی و رضایت آنها به عنوان پیش شرط اثربخشی سازمانی توجه کرد (شوف، ۲۰۰۴). حصول اطمینان از کیفیت زندگی کاری یکی از بهترین روشهای جذب و نگهداری کارکنان با استعداد و همچنین کسب عملکرد بهتر برای سازمان است. وجود شرایط مطلوب کاری یکی از ضرورتهای انجام فعالیت افراد در سازمانهاست. وضعیت مناسب کاری که از آن به عنوان کیفیت زندگی کاری تعبیر می‌شود، موجب به وجود آمدن انگیزه و رضایت خاطر افراد میشود و آنها را به کار و تلاش بیشتر و مطلوبتر سوق میدهد (مورین، ۲۰۰۳). کیفیت زندگی کاری ساختار چندبعدی پویایی است که در حال حاضر مفاهیمی همچون امنیت شغلی، سیستم پاداش، فرصتهای ارتقا و آموزش و مشارکت در تصمیم‌گیری را در برمیگیرد (سنسیدین، ۲۰۰۱) و اینها جز در سایه یک سبک رهبری متناسب با شرایط و موقعیت کارکنان و سازمان امکان پذیر نیست. رهبری یکی از ضرورت‌های اصلی برای انجام فعالیت‌های بسیاری از سازمان‌های امروزی است. سازمان‌های موفق مشخصاً عمده‌ای دارند که به وسیله آن از سازمان‌های ناموفق متمایز می‌شوند؛ این مشخصه، رهبری پویا و اثربخش است (هرسی، ۲۰۰۱).

بیان مسأله

رضایت از زندگی از شاخص‌های مهم اجتماعی است که نسبتاً دیر به حوزه علوم اجتماعی راه یافت، با وجود آنکه این شاخص ذیل مفهوم کلی‌تر کیفیت زندگی و در واکنش به سنجش‌های اقتصادی طرح شد، اما به زودی به حوزه‌ای مستقل و مهم تبدیل گشت. «رضایت از زندگی» مفهوم فراگیر و در عین حال پایدارتری است که منعکس‌کننده احساس و نظر کلی مردم یک جامعه نسبت به جهانی است که در آن زندگی می‌کنند. اهمیت آن نیز از حیث دلالت‌هایی است که بر ویژگی‌های پایدار نظام اجتماعی دارد. (گودرزی، ۱۳۸۸). رضایت از زندگی، همبستگی